

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po nj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravnistva telefon št. 85.

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 20. julija.

Pričetkom se je bilo vloženih danes 11 predlogov in 52 interpelacij. Izmed predlogov naj zanimajne glede uravnavanja službenih razmer poštinih in brzojavnih slug v Avstriji; zaradi popolne odprave kontrolnih shodov; zaradi priznanja podpore vsem onim revnim rodbinam, katerih očetje se nahajajo pri orožnih vajah; zaradi reforme vojaškega pravnega reda oziroma odprave vojaških sodišč po francoskem vzoru; zaradi premembe postav o odpisu zemljiščnega davka zaradi elementarnih nevarnosti; zadeve omejitve delokroga vojaških godb na zgolj vojaške priroče.

Poleg drugih interpelacij so interpellirali Jugoslovani: Gostinčar trgovskega ministra zaradi položaja poštinih slug v Ljubljani; Vuković finančnega, trgovskega in poljedelskega ministra zaradi osuše vanja močvirja ob reki Savi, Vuković trgovskega ministra, da se ustanovi brzovozna parobrodna zveza med Trstom in Metkovićem; Vuković trgovskega ministra zaradi preureditve luke v Građu; Grafenauer notranjega ministra zaradi občinskih volitev v Dobu na Koroškem. Dr. Benkovič in dr. Korošec notranjega in justičnega ministra zaradi ustavljenega kazenskega postopanja proti bivšemu okrajnemu glavarju v Brežicah Vistariju in odškodovanja onih kmetov v tem okraju, ki jih je ta glavar spravil v škodo.

Nato je odgovarjal trgovski minister dr. Fort na interpelacijo Silbererja, v katerem vpraša ta, če se je res vlada zavezala plačati tiste stroške, ki jih je napravil odbor, ki je nameraval prirediti razstavo v proslavo cesarjevega 60letnega vladanja in pa na interpelacijo poslanca Perića zaradi izplačevanja subvencije parobrodarski družbi »Ve-gliac«.

Prvi govornik k razpravi o proračunskem provizoriju je bil danes italijanski socialni demokrat Pittoni iz Trsta. Najprej je tožil, da se je zaklelo vse v zbornici proti socializmu in polemiziral zlasti s krščanskimi socialisti, ki so vedno pra-

vili, kako zelo jim leži na srcu delovanje v zbornici, a so napravili na teden 4 mesto 6 sej. Vzrok, da se je vlada uprla splošni in enaki volilni pravici za deželne zbornice vidi on v poljski zlahti, ki je znala na vlado v tem smislu vplivati. Kritikoval je vlado in njenega šefa Becka, ki neče urediti nacionalnega vprašanja, ampak si vedno pomaga s provizoriji. Vse je samo krpanje, resnične volje in dela vlada ne kaže. V prestolnem govoru leta 1901. se je govorilo o veliki potrebi reforme tiskovnega zakonika, v letošnjem prestolnem govoru ni o tej reformi nobene besede več.

Nato je pričel govoriti Pittoni jako obširno o Trstu in italijanskim narodnim zahtevam.

Da so pristaniščne stavbe v Trstu tako zelo nedostopne, je kriv največ avstrijski birokratizem, katerega žalostni vpliv se ne pozna samo v naših trgovinskih in prometnih zadevah, ampak tudi v naši tarifni politiki. Ostro je prijel Lloyd in njegovo upravo, ki vedno bolj nazaduje, mesto da bi sledila potrebam in zahtevam časa. Ko je vlada povabila Lloydu letno podporo, se je izgovarjala s tem, da hoče zgraditi Lloyd nove ladje. Delavci v Trstu so torej upali, da bo zdaj dela dovolj za več let. A kaj se je zgodilo? Ladjedelnice so odpuštile vse svoje delavce in Lloyd je naročil četrto velikih ladij za 12 milijonov na — Angleško!

To se je zgodilo samo zaradi tega, ker je treba stavbo takih ladij nadzirati in gospodje v Lloydem upravnem svetu se vozijo tako zastoj na Angleško k inspiciranju. Potne in druge izdatke jim plačuje družba.

Jako odločno se je govornik potoževal za italijanske nacionalne zahteve, zlasti za šolstvo. Hvalil je bivšega naučnega ministra Hartla, ker se je pečal s projektom ustanovitve italijanske pravne fakultete v Trstu, ki bi bila združena s trgovsko visoko šolo. Pittoni vidi nadalje samo, da je italijanski deci v Trstu premalo šol, ni pa povedal, da n. pr. slovenski otroci vsled laškega šovinizma niti ene ljudske šole ne dobe.

Končno je polemiziral na dolgo s kršč. socialisti. O socialnih reformah je dejal, da se pridružuje Bismarcku, ki je rekel, da bi se ne iz-

vršila nobena socialna reforma, da ni bilo strahu pred socialisti.

Za njim je govoril na dolgo nemški poslanec Pergelt, ki je izdal v zadnjih letih že tudi več brošur o avstrijskem nemštvu, kjer je vse to, kar je govoril danes, jako lepo povedano. Sicer pa je Pergelt še eden izmed zmernejših nemških poslancev. V ostalem se je pečal za jako aktualnim vprašanjem: zahteval je reformo javne uprave, skrajšanje in stane in reformo pristojbinskega davka. Ko se je dotaknil razmerja med Avstrijo in Ogrsko, je govoril gotovo večini zbornice in predsedstva iz sira: Ogrski na ljubi nobene žrtve več!

Poslanec je bilo navzočih čim dalje manj. Ko je govoril moravski Mladočeh Stranysky, je bilo vseh poslancev navzočih komaj blizu sto, ko je govoril češki agrarec Rubar, jih ni bilo niti petdeset.

Nato je dobil besedo Tomaž Masaryk. Danes v 58 letu stoječi vseučilišni profesor je obiskoval nekaj časa nižjo realko v Hustopcu na Moravskem, potem se je učil kovaštva in ključavničarstva, se napotil kasneje v brnsko gimnazijo in napravil po teh študijah še doktorat filozofije na Dunaju v letu 1872. On je ustanovitelj češke stranke realistov, ki sicer ni dosegla nikdar posebnega številnega uspeha — morda ravno vsled načela svojega ustanovnika: poštenost politike tudi v malem.

Komaj trideset poslancev je imel Masaryk okrog sebe, ko je pričel govoriti, pa krog se je vedno večal, dokler ni narastel na skupino, ki jo ima le malokateri govornik okrog sebe.

Kratka vsebina Masarykovih izvajanj bi bila sledeča: volilna reforma pomenja demokracijo tudi v upravi; ona je nacionalizirala parlament, če tudi sedi v njem tako mnogo socialnih demokratov, kajti antinacionalna tudi ta stranka ni. Pernstorfer je že pred leti priznal, da je bila svoj čas socialna demokracija res nekoliko kozmopolitiška, sedaj pa ni več.

Narodno vprašanje se mora rešiti tako, da se prizna i v zbornici vsak v Avstriji običajni jezik kot enakoveljaven in enakovreden nemškemu. Tudi če bi Nemci dosegli, da bi se s postavo uveljavil nemški jezik kot edino veljaven v zbornici:

nastalo bi veliko vprašanje, kako se more siliti poslanca, ki nemščine ni več, da govori nemški. Mimo sporazumljenja ni nobene druge poti k delu. Tudi uprava, če hočemo, da je dobra in služi kolikor mogoče svojemu namenu, se mora nacionalizirati.

Avstrija je na uprav umeten način sestavljena država. Kar je razvoja v njej od leta 1848. naprej, tega ni nikdar povpeševala država. Oni oživljajoči element, ki je pospeševal v Avstriji kulturni napredek, je bilo ravno narodnostno gibanje. Nacionalni princip je zanj načelo svobode in demokracije. Da se odpravi vedno se ponavljajoča nezadovoljnost in zapostavljenost ali one narodnosti, je mogoča samo ena pot: treba je izpolniti volilno reformo na podlegi proporcionalnega in manjšinskega zastopstva.

Očitaneje nekaterih Nemcev — vsi se ne oklepajo tega argumenta — da plačujejo Nemci največ direktnega davka, torej da imajo tudi več pravic, je po temelju popolnoma krivo in znanstveno resnično.

Stranka, ki ima po izidu volitev sklepajoč, največ ljudstva za seboj, je socialno-demokratska. Po statistiki, ki si jo je sestavil Masaryk, pride v Avstriji en organiziran delavec-socialist na 60 prebivalcev, v Nemčiji na 150 do 200; na Ruskem šele na 3300.

Celo nemški kancelar Bülów je dejal, da gre bodočnost demokraciji, vendar o tej demokraciji ni govoril v Avstriji ne v prestolnem nagovoru, ne v programih, ne v izjavah vlade. Svoj čas so mislili, da »pojde Avstrija iz linca«, ker je ljudstvo zahtevalo demokratiziranje volitev; zdaj mislijo, da razpade vsled iste zahteve za deželne zbornice in občinske zastope. Beck se je izrazil, da hoče biti predelavec; če bi razumel to demokracijo na sebi, bi dejal, da hoče biti le sodelavec. Ne gre uprave samo v tehničnem oziru popolniti, kar se samo ob sebi razume, ampak treba jo je tudi napolniti z demokratičnim duhom.

Okrajni glavarji so danes kakor policijski uradniki, in glavarstva kakor policijske ekspoziture. Treba je skrbeti, da dobe vse drugo izomiko in druge ideale v glavo, ako hočejo biti ljudstvom v to, za kar so plačani.

»Obetajo nam neke »kresije«,

nekak parlament v maleni: vsaka minoriteta naj tvori tako kresijo. S tem je priznana potreba parlamentarizacije tudi v velikem.

Govoril je nadalje o Luegerjevem predlogu zaradi znane glavnice sto milijonov kron kot temeljni fond bodočega starostnega in invaliditnega zavarovanja. Ko je vstal Lueger in povedal, da prihaja tozadevno z važnim predlogom, je pričakoval Masaryk, da bo dejal Lueger, naj prispevajo v potrebno glavnico plutokracija, aristokracija in bogata, toliko sto milijonov gotovega denarja posedujoča cerkev — ali nič tega ni bilo. Luegerjev predlog je zelo soroden bizantizmu.

Pečal se je Masaryk tudi s Krekovim govorom, češ, da je pokazal v njem življensko izkušnjo in političen razum in porabil te besede, da je prešel na klerikalizem, ker je dejal dr. Krek, da je zanj beseda »klerikalna« razžaljava. Zato je dejal Masaryk, da hoče govoriti samo o »cerkveni politiki.« Tisto krščanstvo, o katerem se vedno govori, ni drugega nego gostilniško krščanstvo, ki nima z vero prav nobene zveze.

Ko je končal Masaryk, so mu vsi poslanci živahno pritrdjevali. Med njegovim govorom se je vedel dunajski krščanski socialist Bielo-hlavček skrajno pobalinsko, kar hoče poročevalec še posebno povdarrati na svojo odgovornost. Masaryku je zaklical vmes nekaj tudi Gostinčar, pa nič slabega.

Za govorom Kozlovskega je bila seja ob polu osmih končana. Ponedeljek se razprava nadaljuje.

J. F.

Iz parlamentarnih odsekov.

Dunaj, 21. julija. V konferenci klubovih načelnikov so se posamezni odseki konstituirali sledeče: gospodarski odsek: načelnik Ellenbogen; brambni odsek: načelnik Poggen; kmetijski odsek: načelnik Kink, namestnik Povše; obrtni odsek: načelnik Malachowski; justični odsek: načelnik Nietzsche, namestnik Laginja; tiskovni odsek: načelnik Ivčević; petičijski odsek: načelnik Tonelli, namestnik Spinčić.

V gospodarskem odseku je poročal dr. Ploj o vladni predlogi za spremembo trgovinskih in prometnih odnošajev napram Turčiji. Predloga se je sprejela.

LISTEK.

Osemurni delavnik v železniškem prometu.

Napisal Rudolf Šega.

(Konec.)

Preostaja vprašanje, ali naj poseže vlada ali zakonodajstvo v to, da se prisili železniške družbe za potrebne poprave. Brezdvomno je, da se je v poslednjih dveh letih v tem oziru mnogo doseglo vsled sile javnega mnenja, katero je vzbudilo gibanje med železniškimi nastavljenici in pa dejstva, ki so prišla v parlamentarnih izkazih na dan. Odsek zatorej priporoča, da se naj železniške uprave prisili, da pošiljajo — kakor se je to godilo do zdaj — na trgovsko oblast periodične izkaze o čezurnem delu; da naj trgovska oblast opozarja posamezne železniške uprave, ki podajajo posebno slabe izkaze, da skrajšajo delavni čas, in končno da naj trgovska oblast objavlja to korespondenco. Odsek nadalje priporoča, da naj trgovska oblast, če dobi poročilo o železniški nezgodi, ki zahteva natančnejšo preiskavo, zahteva od železniške uprave natančne podatke o delavnih urah vsakega nastavljenca, ki je bil udeležen pri nezgodi. V slučajih, v katerih je trgovska oblast — na podlagi poročila nadzornikove-

ga ali pa na primeren način predloženih tožba uslužbencev — mnenja, da je delavni čas običajno predolg, naj nadzornik zadevo preiskuje in trgovska oblast naj deluje na to, da se delavni čas do gotove mere reducira.

Morda se bo prišlo do tega, da bo trgovska oblast faktično izvedla te izpremembe brez novih parlamentarnih pooblastil. Vendar pa ne bo mogoče to v vseh slučajih doseči brez posebnega zakonitega pritiska na braneče se železniške uprave. Tako nastaja vprašanje o obliki tega pritiska.

Odsek se potem ozira na zakonodajstvo na Francoskem in Švicarskem. Na Francoskem daje zakon iz leta 1846. ministru za javna dela polnomoč prisiliti železniške uprave pod kaznijo, da se ravna po predpisih, ki so v interesu varnosti. V proizvajanju te polnomoči je minister Yes Guyot meseca aprila 1891 izdal okrožnico, ki predpisuje maksimum dvanaestih ur za delavni čas strojevodij in kurjačev (razven v slučajih največje nevarnosti) in minimum devetih ur za odpočitek. Tega predpisa se menda niso prav nič držali; kajti meseca oktobra 1891 je poročal odsek posl. zbornice, ki je imel nalogo študirati delavsko vprašanje, da železniške uprave še vedno zahtevajo neprimerno dolgo delavno dobo pri stroju, namreč 16 do 18 ur.

Na Švicarskem so 27. junija 1890 izdali zvezin zakon o delavnem

času pri železnicah in drugih transportnih zavodih, ki predpisuje, da delavni čas uradnikov, nastavljenec in delavcev, v kolikor zahteva obrat daljši nego navadni delavni čas, ne presega 12 ur na dan. Prosti čas za osebo pri strojih in vlakih mora znašati najmanj 10 ur, za ostalo osebo pa 9 ur (če ima stanovanje pri železnici, 8 ur). Ko preteče približno polovica delavnega časa, se mora dovoliti najmanj eno uro počitka. V celem letu mora biti 52 dni, primerno razdeljenih, prostih, med temi 17 nedelj. Tovarna služba je ob nedeljah prepovedana, izvet je brzovozni promet. Prestopke se kaznuje 500 franki, če se ponavljajo, s 1000 franki.

Odsek meni, da se zakonitega delavnika ne more vpeljati vsled mnogostevilnih slučajev, katere bi se moralo dovoliti kot izjeme, in pa vsled težkoče, te izjeme kot opravilne priznati. Delavnih ur železniških nastavljenecv se ne more regulirati, kakor delavne ure v tovarni. Kar torej poročilo predlaga, obstoja v sledečem: Če trgovska oblast ne more z obstoječo polnomočjo železniške uprave pripraviti do tega, da delavne ure primerno skrajša, tedaj naj ina po novi zakoniti polnomoči pravico železniški upravi ukazati, da predloži v gotovem času zadovoljujočo razdelitev delavnih ur. Če železniška uprava tej zahtevi ne zadosti ali pa če se ne ravna po predloženi razdelitvi delavnih ur, tedaj

naj trgovska oblast izroči zadevo oblasti Railway Commissionerjev, ki naj kaznuje železniško upravo zaradi nepokorščine z 20 funt-sterlingi na dan. Na ta način bi nosila vso odgovornost za razdelitev delavnega časa železniška uprava; trgovska oblast in Railway Commissionerji bi imeli le nalogo preiskavati, če odgovarjajo predloge železniških uprav zahtevam in predpisom.

Predlog manjšine pod vodstvom Channinga je imel precej širšo podlago.

Kmalu nato so se pa začeli delavci posameznih industrijskih okrožij mednarodno organizirati in sklicevati mednarodne strokovne kongrese. Prišli so namreč do prepričanja, da se morejo v eni državi le takrat socialne reforme izvesti, če se tudi v državah, ki konkurirajo na svetovnem trgu s to državo, na isti način postopa. Že na mednarodnem delavskem kongresu v Curihu 6. do 12. septembra 1893 so imeli tudi železniški delavci svoj strokovni kongres, kjer so soglasno sprejeli resolucijo, naj se vpelje osemurni delavnik na železnicah.

Tudi v Ameriki zahtevajo železniški uslužbenci osemurni delavnik. Vodstvo tega gibanja je prevzela »American Federation of Labour«, ki zahteva osemurni delavnik kot temelj vsake delavske pogodbe in sistematično agitira za proizvodbo te zahteve.

Kako pa učinkuje skrajšanje se-

daj običajnega delavnega časa na produkcijo? Na to vprašanje moremo na podlagi sedanjih izkušenj odgovoriti, da je ta učinek pri vseh industrijskih, z velikim kapitalom delajočih obratih, posebno pri veleobratih, zelo ugoden. In k tem veleobratom moramo prištevati tudi železnice.

Thom. Brassey, sin slavnega železniškega podjetnika, ki je v vseh delih sveta gradil železnice, pravi v svoji knjigi »Work and Wages«: Redukcija delavnega časa še ne zmanjšuje efekta storjenega dela. Če je delavec nekoliko pridnejši, tedaj lahko napravi v devetih urah isto kakor v desetih.

Brassey poroča tudi o zanimivem slučaju pri zgradbi železniške proge Trent Valley. Tu je šlo za to, da delo kakor hitro mogoče končajo. V to svrhu so na postaji Atherstone podaljšali do zdaj običajni delavni čas od 10 na 16 ur ter ga razdelili na dva dela. In pokazalo se je, da je vsak delavec v 8 urah več napravil, nego prej v 10 urah.

Kakor smo že prej omenili, je reducirani mestni svet v Huddersfieldu meseca marca 1888. delavni čas uslužbencev pri mestnem tramvaju od 14 na 8 ur. Da pa ni bilo treba prometa skrajšati in rentabilitete zmanjšati, podaljšali so prometno dobo od 14 na 16 ur ter jo razdelili na dva dela, tako da je vsak delavec le osem ur na dan delal. Posledica tega je bila, da so morali čez 50 odstotkov

Proračunski odsek je predložil poročilo o izdaji 100 kronskega in petkronskega jubilejnega denarja.

„Velika Avstrija“.

Dunaj, 21. julija. Župan dr. Lueger je rekel dopisniku „Agrarmer Tagblatt“ o ideji „Velike Avstrije“: »Ta ideja obstoji in bo tudi prodrla (?), ako se bo enkrat sezna-lo za njeno pravo vsebino. Ta ideja ni od danes, temuč živi že zelo dolgo, izza časa princea Savojskega. Ta ideja temelji v tem, da se združijo vsi narodi ob Donavi do Pasave in ob pritokih, kakor tudi narodi, ki so si ustanovili države na Balkanu, v po-speševanje svojih kulturnih in go-spodarskih interesov. Na ta način pridejo do vlade čez Jadransko in Egejsko morje ter dobe popolno ne-odvisnost. Madžari se skušajo vmes vriniti kakor zagorla ter stremijo za takozvano donavsko federacijo — ideja starega Kossutha. Avstriji-či hočejo to zagorzo odstraniti ter doseči naravno zvezo vseh navedenih narodov. To je pravi bojni cilj, ki se zanj odkrito ali prikrito borimo.«

Nagodbena pogajanja z Ogrsko.

Budimpešta, 21. julija. Mi-nister Kossuth se v svojem gla-silu hudeje nad ministrskim pred-sednikom baronom Beckom zaradi govora v avstrijskem parlamentu o nagodbi. Končno pa izjavlja, da je v sedanjem položaju na splošno korist obeh držav, ako skleneta nagodbo.

Dunaj, 21. julija. Prihodnji četrtak pride baron Beck v Budim-pešto, in pri tej priliki se sklene naj-brže cela nagodba. Ako pa se to ne posreči, zaključijo se pogajanja šele v septembru.

Nemiri v Macedoniji.

Carigrad, 21. julija. Med Koprulom in Prilepom v bitelskem okraju so turški vojaki pod vodstvom Enver Bega obkolili veliko četo vsta-šev. Ubilih je bilo 73 vstašev, med njimi znani vodja Peter Acev. Tur-ki so imeli pet mrtvih in 11 ranje-nih.

Tatvine za irredento.

Rim, 21. julija. V senačni pravdi proti bivšemu ministru Na-siju se je pripetil preobrat, ki grozi kompromitirati tudi Italijane v Avstriji. Nasijev zagovornik je namreč izpovedal, da je Nasij ve-čino pokradenih milijonov porabil za irredentično propagando v Avstri-ji, le zato Nasij tako trdovratno mol-či na vsa vprašanja, kam je spravil denar. To razkritje je razjarilo ir-re-dentične časopise, da kar besne proti zagovorniku.

Dveletna vojaška služba na Francoskem.

Pariz, 21. julija. Predsednik vrhovnega vojnega sveta general Hagron je odstopil ter naznanil vojnomu ministru in ministrskemu predsedniku, da ne more biti več od-govoren za armado, ker je sprejel zakon o dveletni vojaški službi ter so se vojaki letnikov 1903. in 1904. predčasno odpustili. Ako bi do 31. oktobra nastal kak konflikt, izkaza-la bi se Francija manj vredna in onemogla.

več delavcev nastavit. Tedenski za-služek voznikov so znižali od 31 na 26 šilingov, zaslužek sprevodnikov pa od 23 na 21 šilingov. Ker so toli-ko več delavcev nastavit, je bil do-biček precej manjši, vsled česar niso mogli uslužbencev tako plačevati kot prej. Toda že v naslednjem letu so se zvišali dohodki od 7935 na 8536 funt-sterlingov.

Morda bi kazalo vpeljati v de-lavnicah z redukcijo delavnega časa akordno delo v zvezi s premijskim zistemom. S tem dosežemo nekako gotovost, da delavec v krajšem de-lavnem času kolikor mogoče mnogo in dobro dela. Na Švicarskem so na ta način dosegli dobre uspehe.

Tej zahtevi po uvedbi maksi-malnega delavnega časa se države pač ne bodo dolgo več mogle ustav-ljati. Da bi pa to gibanje prenehalo, si pač ne moremo predstavljati, ker je gibanje popolnoma opravičeno.

Najenostavnejši in najvarnejši pot za uvedbo teh reform je pač za-konodajstvo. Da bodo podjetniki sa-mi vpeljati osemurni delavnik, ne smemo pričakovati. To smemo upa-ti, toda le upati pri državnih obratih. Delavci sami pa morejo ta cilj dose-či le s stavkami, ki so pa dvorezno orožje in spravljajo v nevarnost so-cialni mir. In ravno pri nas v Av-striji pri sedanjih parlamentarnih razmerah ne bo težko izpeljati te re-forme, vsaj smemo trditi, da je rav-no naš parlament najdemokrati-čnejši.

Pri železnica ima pa vprašanje o skrajšanju delavnega časa še neki drug in prav poseben pomen. Pri

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 21. julija. Pre-iskovalni sodnik porotnega sodišča v Petrogradu je oddal vse spise proti osebam, ki so hotele umoriti carja, velikega kneza Nikolaja viča in ministrskega predsednika Stoly-pina, državnemu pravdnemu voj-nega sodišča, da se obsodijo po voj-nem zakonu. V preiskovalnici zapo-ru je 20 oseb, tri osebe pa so pobe-gnile.

Za prijetje morilca, ki je umoril generala Alihanova, je razpisa-na nagrada 5000 rubljev.

Konec samostojnosti Koreje.

London, 21. julija. Korejski uradni list prinaša oficialni razglas, da se je cesar odpovedal prestolu na korist prestolonasledniku. Odpove-sta podpisala cesar in minister zma-njih del. Cesar se je na vse kriplje upiral odpovedi, toda Japonska je ostala neizprona. Njegovi lastni mi-nistri so bili že davno od Japonske podkupljeni ter so mu v ministrskem svetu izjavili, da je edina rešitev za neodvisnost (?) Koreje, ako se od-pove prestolu. Japonski ministrski predsednik Ito je prišel v Seul s ka-tegoričnim ukazom, naj se cesar od-pove prestolu. Cesar se je jokal. Ja-ponska je že poprej poskrbelja za vse varnostne odredbe, da bi na nastala vstaja v Koreji. Policijo je imela že zdavno na svoji strani. Japonska vlada zahteva, da mora priti cesar na Japonsko v prognanstvo. Del korej-skega vojaštva se je spurtal, toda po-licija je punt kmalu udušila, vendar so puntarji pobili 25 Japoncev. Ob mestnih vratih so nastavljeni štrje-topovi, ki začno takoj streljati, ako bi korejski vojaki zopet hoteli napa-sti policijo. Novi cesar je 33 let star in slaboumen, tako da bo le izrača v japonskih rokah.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. julija.

— Sama zavist. Primarij g. dr. Karel vitez Bleiweis pojde v pokoj. Za dolgoletno vestno in pošte-no službovanje — kake pojme o vestnem in poštenem službovanju ima dr. Robida, to je pokazala nje-gova obravnava proti dr. Divjaku — bo dobival majhno pokojnino, kakor je bila majhna in neprimerna pri-marijska plača. V zadnjih letih je nekaka podla klika prav barabsko napadala tega moža, ki je vedno vestno in pošteno izvrševal svoje dolžnosti in ki je zaradi nara-dnega dela opustil vso privatno prak-so, ki je občni koristi posvečeval svoj čas in svoje moči na škodo svo-jih osebnih koristi. Kakemu Robidi ali kakemu Stojcu to seveda ne gre v glavo. Edino kar jih vodi je oseb-na korist in najgrša zavist. »Dajte tem kričalcem mastne službe, pa bodo piskali kakor bodete hoteli«, je nekoč rekel star zdravnik, ki pozna svoje Pappenhajmceve in kdor je kdaj za-sledoval obrekovalno vojno proti sta-remu Bleiweisu, kdor je čital infami-je, s katerimi so ga obsipali gotovi ljudje v »Našem Listu«, v »Novi Gr-dobi« in zdaj — odkar je dr. Robida v službi »Katoliške tiskarne« tudi v »Slovenec«, bo sprevidel, da je reče-ni stari zdravnik govoril resnico. Tu-

di primarij g. dr. vitez Bleiweis po-za te ljudi in njih nagibe in zato se mu kot značajnemu možu ni nikdar vredno zdelo, da bi bil na njih napa-de reagiral. Take podlosti, kakršne je omenjena klika pisala proti pri-mariju dr. vitez Bleiweisu se zani-čujejo. Kak Robida ali kak Stojce sploh ne more nikogar razžaliti. Voj-na, izvirajoča iz najzaničljivejših nagibov, pa se nadaljuje. Dr. Goestl, ki je edini slovenski psihijater, kar jih je bilo na razpolaganje, ko je de-želni odbor bil prisiljen spoditi dr. Robida, ne sme v miru živeti, ker je v sorodstvu z Bleiweison. Dr. Deme-ter vitez Bleiweis je med zdravniki, ki pridejo v pošteve danes prvi specialista za notranje bolezni, na Kranjskem, najuglednejši stro-kovnjak, a primarij ne sme postati, ker se piše za Bleiweisa. Dr. Rus si-cer ni v sorodstvu z Bleiweisi, a ta tudi ne sme dobiti javne službe, ker je — liberalce. Ali naj dobe vse služ-be samo take kapacitete, kakor so dr. Zaje, dr. Robida, dr. Dolšak in dr. Stojce? Početje omenjene klike je že res ostudno. Sama zavist govori iz teh ljudi, prav nič drugega kot sama grda zavist. Pfui Teufel!

— Proforsko mesto. Kakor čujemo iz verodostojnega vira, je pri-rodopisec I. drž. g.mnazije v Ljub-ljani, prof. Gartenauer, s koncem šol-skega leta upokojen, a mesto še ni razpisano. Je-li hočejo zopet fur-tim postopati, kakor v slučaju Roth-aug? Protest slovenskih članov v zadnji seji dež. šolskega sveta in in-terpelacija v državnem zboru pričata, da tega ne bomo trpeli.

— Najnovejša klerikalna or-ganizacija so kmečke zveze. Idejo so si klerikalci seveda izposodili ka-kor sploh vse ideje kar jih imajo. Kmečke zveze so začeli najprej usta-navljalati med Nemci v srhu boja proti klerikalizmu in na Ba-varskem kakor tudi drugod so kmečke zveze tudi sedaj še organizacije pro-tiklerikalnih agrarcev. Pred kakimi desetimi leti je tudi naš list nasvetoval ustanavljanje kmečkih zvez. Našel je ta nasvet nekoliko odmeva na Štajerskem, a vsled nedostajanja delavnih ljudi je stvar zaspala. Potekla so leta in danes poskušajo klerikalci, česar liberalci o pravem času niso storili. Tako je vedno pri nas in potem se ljudje še čudijo, da pri volitvah v par tednih ni doseči posebnih uspehov.

— „Glasbena Matica“. Kar se da, udriha „Slovenec“ po „Glasbeni Matici“ in ubil bi jo pri priči, če bi bila njena eksistenca količkaj odvisna od klerikalcev. Vse to, ker gospodine Slavko Ravnikar, slab pevec, a velik klerikalni agitator, ni bil več izvoljen v odbor. Ta slučaj je prav poučen, kajti kaže nam, kako stališče zavze-majo klerikalci glede narodnih dru-štev: vsako društvo, ki ni di-rektno v službi klerikalizma, mora klerikalcem v obliki koncesij vsaj kaj plačati, dru-gače je napadajo in mu skušajo ško-dovati, kolikor je pač v njihovih mo-

tudi na naših železnica se je zgodi-lo že nešteto nesreč, in sicer direktno ali indirektno vsled predolga de-lavnega časa. In če pogledamo neko-liko bolj natančno one disciplinarne preiskave, ki so takorekoč na dnevnem redu mnogih železniških zavodov, tedaj vidimo, da je poslednji in pravi vzrok skoraj vseh službenih grehov in prestopkov, ki sicer niso provzročili nezgod, predolgi delavni čas.

Smelo smemo trditi, da je seda-nji delavni čas na železnica skoraj za vse kategorije železniških usluž-bencev predolg, da presega mejo trajne največje delavne sposobnosti in da je tudi za ljudi, ki se vozijo po železnica, kar največje nevarnosti. Če torej to vse upoštevamo, ali ni potem brezpogojna dolž-nost železniških uprav, kakor tudi vseh nadziraajočih državnih oblasti, da natančno preiščejo delavni čas železniških uslužbencev in ga na pod-lagi teh preiskav primerno reguli-rajto?

Pri železnica je pa stvar raz-ventega precej lahka, saj sta pri mnogih železnica državna oblast in podjetnik v eni osebi združena.

Pod takimi pogoji pa poklicani in merodajni krogi ne smejo predolg čakati, kajti s čakanjem kar naj-bolj greše zoper socialne dolžnosti. Sicer pa upajmo, da se bo sedanji naš ljudski parlament zavedal teh svojih socialnih dolžnosti — vlada je pa po izjavi ministrskega pred-sednika tudi največja prijateljica socialnih reform.

čeh. To je gotovo interesantno. Kar se tiče „Glasb. Matic“, čujemo, da gosp. Ravnikar zato ni bil izvoljen, ker se mu ni zdelo vredno, priti na občni zbor, nego je šel rajše s klerikalci pod priglju-fano liberalno zastavo „Ljub-ljane“ rogovilit v Idrijo. Najmanj kar se more zahtevati od človeka, ki reflektira na odborniško mesto v kakem društvu, je pač to, da se za dotično društvo vsaj toliko zanima, da pride na občni zbor. Gosp. Ravnikarju pa je bilo politično rogoviljenje v Idriji važnejše kakor občni zbor „Glasb. Matic“ in tako sta ga zadeli en dan dve nesreči: v Idriji so ga napadli, v Ljubljani so ga pa ven vrgli.

— Skupščina „Družbe sv. Ci-rila in Metoda“ bo, kakor je iz družbinega oglasa razvidno, 6. avgu-sta v Bohinjski Bistrici. V tem oglasu je pomotoma tiskano, da se peljejo skupščinarji iz Ljubljane z vlakom, ki odhaja ob 7. uri 45 minut zjutraj. Opozarjamo torej skupščinarje, da odhaja vlak iz Ljubljane ob sed-mih 5 minut zjutraj in ne, kakor je v oglasu pomotoma navedeno, ob 7. 45 minut. Obenem pripominjamo, da se dobe v Ljubljani direktni vozni listki do Bohinjske Bistrice.

— Škof v št. Lovrencu pod varstvom orožniških bajonetov. Škof ima menda malo petelinov, ki bi bili tako zagrizeni, pokriti in skrajao zlobni, kakor je šentlovenski Oblak. Deset let je vlačil, saj tako se sam baha, gorenjske telike na „špagol“ in tudi na Dolenjskem se peha za to priljubljeno mu komando. A ta „špagol“ se je začela že davno trgati in tudi „štriki“ že nič več ne pomagajo. Kolikor bolj se nasprotuje, toliko hujši odpor. Pretečeni teden smo poročali, kako ostudno je ravnal z Ločani povodom ustnovne veselice požarne brambe. Dobil je masten od-govor. Gotovo mu bo donel po uše-sih vse dni življenja, saj menda ne dvomi, da je s svojim ošabnim, ma-ščevalnim nastopom na stečaj odprl vrata v vesoljno znane Ricmanje. Strah pred škofovim prihodom mu je začel vzbujati kes, seveda le začasen, a vrli Ločanje so ga kratkomalo za-vrnili: „Dognali ste, zavoženo je, ne da se več pomagati.“ Ta odločen, neustrašen nastop, vstran-sko razburjenje ljudstva, žaljive psovke, ki so švigale kakor strupene pšice po fari, napotile so tega fana-tika, da je vložil prošnjo za orož-niško asistenco povodom bir-movanja v št. Lovrencu. Go-spodom orožnikom ne zamerimo, ti so morali seveda storiti svojo dolž-nost, naravnost blazni so pa bili pri tem poslu farovski podpreniki. Sam župan je čuval škofa pred župniščem in če je tu in tam pošteno zasmrčal, kaj za to. Županovi pristaši so lazili okrog kakor ščurki in človeku se je zdelo, da ima vsak mlaj svojega va-ruha. No, v sredo večer, ko še ni bilo žendarmerijske asistencce, so imeli imenitno smolo. Spanca potrebni so se lepo zarili, mlaji so pa zjutraj na občno veselost kakor „očucae“ prekleli štrleli proti nebu. Bilo jih je okrog 40 in v zadnjem hipu so bile dobre tute brezove veje. Ista usoda jih je doletela tudi na Loki. Sprejem je bil jako klavern. Oblak je letal od hiše do hiše in za božjo voljo prosil, naj gredo možje škofu naproti. Zato se je pa zanje malo zmenil in se pri prihodu spustil najprvo med Mari-narce. Nagovori so bili silno publi-glavi, posebno oni mlečarjev in „bral-nega društva“. Župan Klek pa ni mogel zatajiti svoje jezice in „Pre-zvišenemu“ britko potožil, da Lo-čanje „Gospoda“ po „Narodu“ malajo. Šolsko vodstvo je odločno odklonilo vsako udeležbo z mladino. Tudi za-stave ne plapolajo raz šolskega po-slopja. Nadučitelj je vsekako dostojnejši od moravske farovške garde, ki je pu-stila razobesiti cunje učiteljstvu v čast. Zvečer so se prižgale nekake leščerbe po vasi in ko bi ne bilo straže, bi kar sproti letele po Temenici. V petek zjutraj je šel škof na Vel. Loko, znano na-predno trdnjavo, maševat. Iz št. Lov-rence ven, vseskozi praznota, vas sama je pa pokazala demonstrativno

lice v popolni meri. Nikjer no-bene zastave, ljudje na polju, v cerkvi le nekaj ženskin radovednih otrok. Zanimanje je vzbujal edini kovač, ki je nabijal s svojim tink, tink, tink, da se je kar bliskalo in donelo liki strašilo palic na Veliki petek. Edino gostilničar, vulgo „Kramarček“, se je hotel odlikovati, a na Loki je obve-ljala parola: „Kakor Oblak z nami, tako miž njim!“ Iz-sekali so mu do 12 mlajev, napise pa kar pri belem dnevu pred škofovim pri-hodom na tla zbili. Res mučen prizor pri pogledu na te razvaline. Ko je Prezvišeni kar v zakristiji za-vžil nekaj požirkov mlačne kave, od-kuril jo je poparjen med glasnim bunkanjem kovačevih kladiv, pre-pričan, da je dobil mastno plačilo za rogoviljenje srboritega hlapca. V za-hvalo smo dobili drugi dan par bro, kakor: Ogibajte se deželnih veselice, udeležujte se pa cerkvenih. Tista peščica nasprotnikov ob Temenici se bo kar zgubila. Gosp. knezo-škof! Pazite, če se Oblak ne spravi, ta peščica vam bo delala še sive lase, ta peščica se začne takoj pri št. Lovrencu in seže tja do trebanj-ske fare. O tem ste se menda osebno prepričali in če ste šli na limanice hinavsko priliznjene Oblaka, vas obžalujemo. Tako je minula ta redka, a prav zoperna slovesnost. Vse pri-siljeno, vse takorekoč kleče izprošeno in še kar so na-pravili, so spravili pod var-stvo orožniške asistencce. „Slovenec“ in „Domoljub“ se bota pa kar napenjala od same navduše-nosti. Naj bi bili pustili ljudstvu prosto voljo, preklicano bi leteli mlaji okoli in tistih par velikanov, ki danes po-nosno dvigajo svoje vrsičke proti nebu, bi že zdavnej zdihovali na tleh. Škof je seveda Oblaka povzdigoval v sveta nebesa, o tem smo prepričani, saj so mu fanatiki najljubši pastirji. Uboga klerikalna para tlačani, si prazni žepe, stori vse po svoji za-slepljenosti in vsji ponižnosti, pop pa slavo žanje. A v naši fari je že preveč zavednosti, tilniki pretrdi, da bi se uklanjali takim ljudem. Tisti Oblak, ki nas izživlja javno: „Začel sem, gnal bom, dok-ler ne bom dognal! Le ko-rajžo! Vojskujmo se! Na-sprotnike moramo pohoditi! Zmagabo naša!“ Tisti Oblak, ki farno do kosti obira, vsako nedeljo in praznik patre kliče, župnišče brez javne dražbe popravlja, snaži in urejuje mlekarno na far-manske stroške, revežem obrestine izplačuje — mora proč — ven z njim! Dajte nam mirnega duhovnika in mir vam je zagotovljen. Mi vemo, da smo na stališču pravice in na tej poti bomo vztrajali, na tej poti nadaljevali neizpro-sen boj in najsigre tudi za življenje.

— „Durch muss des Kieles Erz!“ Iz savinske doline se nam piše 21. julija: Znana je nadutost naših Nemcev, a tudi njih domišljavost. Pezdir v obeh nasprotnikovih vidijo, bruna v lastnih pa ne opazijo. Dva slovenska trgovca sta v Celju pred kratkim napovedala konkurz — stvar sama pa ni tako huda — in halo je zavladal v vrstah nemških Celjanov. Vrskali so veselja ter oblastno kri-čali: glejte, stebri slovenstva se po-dirajo. Pokanja lastnih stebrov pa ne slišijo... Le kar ozrite se malo krog sebe, mogočni germanski oholeži v starodavni Celeji! Leto dni je že, pa tudi nekaj več, ko ste nezasišano iz-zivali vse slovensko prebivalstvo naše s svojim napisom pred bodočim do-mom svojim: „Durch muss des Kieles Erz!“ A svojega „doma“ še niste zgotovili vkljub vsem darovom od križem sveta. Slabi,ste brodarji, bro-dnino pač pobirate, a pravega broda si storiti ne morete. Le pogledjte me-stno gospodarstvo svoje! Mizerija tu vlada in molzna krava vaša — špar-kasa — tudi ne bo mogla, a tudi smela ne, podpreti v bodoče vaše onemoglosti, kot bi radi vi. Obča ne-zadovoljnost je med obrtniki celjskimi,

posebno nevoljno godrnjajo gostilničarji in tudi hotelir v „D. Haus“ je že odpovedal. „Durch muss des Kieles Erz!“ Treba je živkajoče rude, „Klingendes Erz“ potem se lahko brodari. — Kaj pa Pretner Hans? Ta kranjsko-nemški trgovec vas je grdo opeharil pa je „durch mit Erz“ izginil v Ameriko. In ta mo je bil eden vaših matadorjev in ste mu poverili zaupna mesta. A do danes niste o tem famoznem poštnjaku črhili besedice! Hic Rhodus, hic salta. Tu se spoglejte, predno meče polena na naše slovenske someščane!! Tisto brezstidno zabavljanje na Slovence že preseda samim Nemcem in bode presedalo čim bolj. Če mislite tako veslati dalje, potem naj le gre naprej „des Kieles Erz!“ A kdor je sam grehov poln, naj jih ne očituje drugim. Nad nesrečo bližnjega se radovati, je cena stvar, a sam iz lastne moči kaj ustvariti, je pa druga. Toliko danes, prihodnjič pa še kaj!

— **Iz finančne službe.** Oficijal pri uradu za odmero pristojbin gosp. Ivan Fink je postal ravnatelj pomožnih uradov istotam, kancelist pri finančni direkciji gosp. Srečko Obrekar je postal oficijal, za kancelista je imenovan narednik pri sanitetnem oddelku g. Anton Jagodic; oficijal g. Emerik Filipan je pa stopil v pokoj.

— **Iz sodne službe.** Sodni oficijant v Celju g. Henrik Repototschnig je postal sodni kancelist v Konjicah.

— **Šolska vest.** Gosp. Fran Ciuha, učitelj v Mavčah pri Kranju, je imenovan za nadučitelja v Smledniku.

— **Umrlj** je v Poljanah g. Valentin Tavčar p. d. Kosem, brat g. dr. Ivana Tavčarja. N. p. v. m.!

— **Službena doklada za orožniško moštvo.** Ono orožniško moštvo, ki služi nepretrgoma nad 20 let v poveljstvu, je sistemizirano od 1. julija 1907 dalje 6. mestno službene doklade v letnem znesku 600 K.

— **Maturu na novomeški gimnaziji** je prestalo sledečih 10 kandidatov: Viktor Durini, Richard Fux, Rudolf Golia (z odliko), Robert Hartman, Ivan Judnič, Matija Miklič, Vladimir Poljšak, Vladimir Schweiger, Otmar Skale in Ivan Zunkovič. 4 kandidati imajo ponovljajni izpit iz enega predmeta.

— **Pes je ugriznil** v Mengšu 23letnega delavca Franca Orazma in ga na desni roki poškodoval. Pes je bil domač in ga je baje ugriznil neki tuj stekel pes. Ker je začela Orazmu roka zatekati, bo moral najbrž v Pasteurjev zavod na Dunaj.

— **Tatvine na železnici** V Celju so železniški delavci Peter Ribič, Fr. Pešec in Jernej Rebersak kradli blago iz plombarinih vagonov. Prva dva sta dobila po dva meseca, tretji pa tri mesece ječe.

— **Ptujski občinski svet proti poslancu Maliku.** Ptujski mestni svet niso zadovoljni s svojim nemškonalnim poslancem Malikom. Najbolj sta nezadovoljna z njim župan Ornič in dr. Plachki. Zadnji je namreč v petkovi seji ptujskega občinskega sveta utemljeval sledeči sklep: Občinski svet mesta Ptuj izjavlja, da se nikakor ne strinja z dosedanjim nastopom in taktiko g. poslance Malika v državnem zboru; občinski svet pričakuje, da nastopi gosp. poslanec Malik pot resnega dela na gospodarskem in narodnem polju sporazumno z drugimi nemškonalnimi politiki, ne pa da dela brezplodno demonstracijsko politiko. Ta sklep je bil soglasno sprejet, le dr. Treitl se je med glasovanjem odstranil.

— **Tolarja ni hotela sprejeti** v soboto na trgu neka prodajalka zelenjave od neke klerikalne dame, ker je bil na robu poškodovan. „Slovenec“ je to stvar pograbil in zasul tako, kakor da bi dotična prodajalka ne hotela sprejeti tolarja zato, ker je bil ogrskega kova misleč, da je tolar ponarejen, kar pa ni resnično. Prodajalka je zavrnila sprejem tolarja zgolj radi tega, ker je bil poškodovan, o čemer se je prepričal tudi policijski stražnik, katerega je ljubezniva klerikalna dama pripeljala, da bi z njegovo pomočjo vsilila prodajalki poškodovani tolar. Če pograbi „Slovenec“ že vsako malenkost, ki je za javnost brez vsakega pomena, zakaj ne pove resnice in čemu smeš poštno prodajalko, ki ima pri piclem svojem zalozku pač vzroka dovolj paziti na vsak vinar, da ni sama oškodovana?!

— **K umoru kočijažev v Trstu.** V Senju so trije Amerikanci, ki so se vrnili v svojo domovino, najeli

kočijaža, da jih pelje v bližnjo vas. Medpotoma so po ameriški navadi od veselja streljali s samokresom. En strel je po nesreči zadell kočijaža, ki se je mrtav zgrudil na tla. Američane so seveda aretirali in ker je bilo znano o roparskih umorih kočijažev v Trstu, se je sumilo takoj, da je umor v Senju v zvezi z onima, ki sta bila v Trstu. Izkazalo se je pa, da na kako zvezo ni misliti.

— **Razstavljena dežnika** v Trstu sta imela ta uspeh, da se je oglašil neki starinar, ki je izjavil, da je eden izmed teh dveh dežnikov bil kupljen pri njem pred 3 ali 4 tedni od neke stare žene za 60 v. Gre se zdaj zato, kdo je bila tista stara žena.

— **Nemška potrdila za priljave.** Na tukajšnjih kolodvorih izdajajo za oddeno prtljago samo nemška potrdila. To je najbrž ostavek iz časov popolnega preziranjja slovenskega jezika pri železnica. Pa tudi to se mora odpraviti in uvesti je treba dvojezična potrdila. Apeliramo na merodajne faktorje, naj ti pravični želji ugodijo.

— **Dom. Janež v Studencu** nam je poslal to-le pisanje: V smislu § 19. tisk. zakona z dne 17. dec. 1862, drž. zak. št. 6 ex 1863, zahteva podpisani župni urad, da sprejmete z ozirom na dnevno vest, objavljeno v številu 164. Vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami sledeči uradni popravek: Ni res, da je dr. Iga. Žitnik v Studencu spovedoval ter ljudi prepričeval v spovednici, da bi njega volili; res je namreč, da dr. Ignacij Žitnik ni bil v spovednici naše cerkve in torej ni mogel ljudi prepričati. Župni urad v Studencu dne 18. julija 1907. Dom. Janež, župnik.

— **Iz Smerij pri Ilirski Bistrici.** V soboto dne 20. t. m. zvečer obiskala nas je toča z vso svojo strahoto in grozo. Padlo je je toliko, da je bilo vse belo kakor o božiču ter uničila — z eno besedo povedano — vse. Zlati klasi dozorele pšenice ležijo zlomljeni in strti, oves in ječmen je tako zabit v tla, da se ga še kositi ne more. Turščica, krompir, fižol, pesa in druga zelenjad — vse je odbito — brez perja, sama gola stebila strlijo v zrak. Drevje je golo in pusto, toča je odbila liste in mladike. Bilo je nekaj jabolč, a vse je otreveno, tako, da ne bo nič sadja. Toča je razbijala tudi šipe in luščila malto od zida. Tako je bilo v pol uri uničeno vse, toča je požela, omlatila itd. Tu imaš ubogi kmet plačilo za svoj trud!

— **Celjski „Narodni list“** piše: „Aleš iz Razora“. Tako je naslov povesti Iv. Cankarja, ki jo je izdala nedavno „Narodna založba“ v Ljubljani. Povest je pisana povsem v ljudskem duhu in je eden najlepših Cankarjevih proizvodov. Pripominjamo, da nima povest vsebi onih temnih, za priprostega bralca nerazumljivih mest, kakor takšnih mrgoli v drugih Cankarjevih povestih. S povestjo „Aleš iz Razora“ se je vrnil Cankar k svojemu ljudstvu, od katerega se je včasih tako odtujil. Povest je vzeta iz resničnega življenja in slikanje duševnih pojavov je naravno in mojstrsko. Knjigo priporočamo vsakomur najtopjeje, posebno želimo naj jo naročijo naše knjižnice. Stane 1 K 50 h, po pošti 1 K 60 h. — „Narodna založba“ pa čestitamo, da je s prvim delom nastopila tako uspešno ter želimo, da na tej poti in tej višini ostane.

— **Lokalni telefonski promet v Celju** se je otvoril, kakor se nam piše, v nedeljo 21. julija. Do 50 stalnih abonentov je doslej. A oglašenihi je še več. Ker je telefonska centrala premajhna, se bode morala povečati. To se zgodi prihodnjo spomlad. Tačas seve se število naročnikov znatno pomnoži.

— **Brezbrzičnost!** Iz konjeniškega okraja se nam piše: Naš okraj, odnosno trg Konjice, že slovi radi zaspanosti v narodnih zadevah. Dokež temu, kako lakšno se tozadevno tu postopa je dejstvo, da še danes pošta v Konjicah nima dvojezičnega pečata. Rekli bodete mogoče, to je malenkost. A ravno malenkosti so značilne. Zato pa proči samonemški pečatom „Gonobitz“! Saj še nismo v „rajhu“.

— **Toča.** Iz Savinske doline: V soboto 20. julija je proti večeru pri Rečici in Paški vasi debela toča oklestila do cela poljske sadeže in vinograde. Ljudstvo je obupano. Pomoč je nujno potrebna!

— **V Slovenskih goricah** sta dva Sv. Bolfenka. To je vzrok, da se v zadevi znanega župnika J., ki je v kazenski preiskavi, zamenjavajo osebe obeh krajev. Bodi torej pojasnjeno, da se je dotična afera zgodila pri Sv. Bolfenku na Bišu poleg Ptujja.

— **Tatvine.** Mizerjevi ženi g. Mariji Veharjevi je bilo ukradeno 35 K denarja. — Trgovcu g. Jožefu Leucu je bila iz dvorišča ukradena 40 K vredna dvokolnica. — Hlapcu Francetu Žagarju je bil ukraden 4 K vreden suknjič. V dveh slučajih so storilci znani.

— **Pogreša se že od 12. maja** t. l. 62letni slaboumni Tomaž Grad iz Dolskega. — V Trstu pa pogrešajo 42letnega zidarja Jožefa Porepata iz Jenovice pri Materiji v Istriji. Navedenec je pred dvema letoma popustil ženo in tri nepreskrbljene otroke in še ni od takrat o njem nobenega sluha.

— **Pobegnili sta** dne 17. t. m. od dela prisiljenca l. 1882. v Briksnu rojeni Bernard Krug in l. 1865. v Hüttendorfu na Koroškem rojeni Kristijan Mayer. Prvi je po poklicu pleškar in je govoril nemško, drugi pa je delavec in se je v petek pri celovski policiji že sam oglašil.

— **Nesreča.** Dne 8. junija se je odpel na brdu pri Št. Ožbaltu v brezoviški občini na Stajerskem Scharmanov plav, na katerem je bil neki 13letni deček. Plav se je potem na neki skali razbil, deček pa je izgubil v valovih. Ker se ne ve, čigav je bil utopljeni deček, naj, kdor bi ga pogrešal, to naznani okrajnemu glavarstvu v Slovenjem gradu ali pa mestnemu magistratu ljubljanskemu.

— **Delavsko gibanje.** V soboto se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 180 Hrvatov in Bolgarov in 90 Slovencev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Na juž. kolodvoru sta bili izgubljeni, ozir. najdeni dve vreči stare ženske obleke, črna volnata ruta, dva dežnika, violina, par vojaških rokavic in daljnogled. — Neka gospodična je izgubila zlato žensko uro s srebrno verižico. — Delavec Peregrin je izgubil zlat poročni prstan. — Ana Kraljičeva je našla zlat.

— **Mlada lovška psica,** rjava z belimi progami, se je zatekla. Lastnik jo dobi na Kodelovi cesti števil. 3.

— **Mestna policijska straža.** V poslednjem času prejema mestni magistrat ljubljanski nerazmerno mnogo prošenj za sprejem k mestni policijski straži. Naprosilo se nas je radi tega z merodajne strani, da prijavimo, da je število policijskih stražnikov popolnoma in da v doglednem času ni pričakovati sprejema v to službo.

— **Kranjskogorske podružnice** »Slovenskega planinskega društva« redni občni zbor, ki ga je sklical osrednji odbor, bo dne 28. julija t. l. ob treh popoldne v restavraciji gosp. Višnjarija na Jesenicah. Dnevni red: 1. Poročila: načelnika, tajnika, blagajnika in računskih preglednikov; 2. volitve in 3. slučajnosti. Tega običnega zbora se tudi udeležijo več članov osrednjega odbora »Slovenskega planinskega društva«. Podružnični člani se v ljudno vabijo, da se mnogo-brojno udeležijo običnega zbora.

— **Osrednji odbor.** — **Kosti Zrinjskega** in Frankopana so v soboto ekshumirali v Dunajskem Novem mestu ter jih položili v poseben grob. Tozadevna brzojavka je nam v soboto došla prekasnno za list. Ekshumiranje je preskrbel klub »Bratov hrvatskega z m a j a«, čigar predsednik je znani hrvatski pisatelj Lasz k o w s k i.

— **Drobne vesti.** Iz Pekinga v Pariz na avtomobilu se je pripeljal princ Borghese.

— **Poneverjenje.** Blagajnik bolniške blagajne rokovičarske zadruge v Pragi, Zečenek, je po neveril 20.000 K.

— **Parnik se je potopil.** Ogrski parnik »Ištvan Tisza« se je potopil v Crnem morju z vso posadko.

— **Usmrčenje z električkom.** V Njujorku je bil morilec White obsojen na smrt. Privezali so ga na električni stol ter izpustili tok 1150 voltov, toda obsojenec je še vedno živel. Nato so tok potrojili, nakar so svignili plameni iz njegovega trupla ter je bilo v trenutku pečeno.

— **Sestanek med angleškim kraljem in nemškim cesarjem** bo 15. avgusta v Wilhelmshöhe.

— **Banket kaznjencev.** Iz Washingtona se poroča o banketu, ki ga je priredila dobrodelna družba »Bratstvo« okoli 300 izpuščenim kaznjencem. Banket je bil prirejen, da bi se izvedelo iz ust gospodarstev tatov in morilcev, kaj more storiti meščanska družba za njih dobrobit. Govori gospodov, ki so bolj močje dela nego besede, so žal vse drugače izpadli, kakor si je predsednik »Bratstva« pri svoji najboljši volji in namenu mislil. Slavnostne goste so morali zadnji trenotek vlačiti skupaj iz raznih beznice in hudodelskih prostorov. Prvi govornik Alfred imenovan »Vagabund« bi moral govoriti o predmetu: »Zakaj sem preživel svoje življenje v beznicih?« Ko je hotel izpregovoriti, padel je pod mizo, kjer je že smrčal, da so se stene tresle. Nepopoljšljivi pijanec je pred banketom spravljal velike množine alkoholičnih pijak razne vrste pod svojo streho. Ko bi Jimmy, drugi govornik, moral razložiti, katera sredstva uporabljati, da se naredi slepega, ga sprva niso mogli dobiti. Pozneje so ga našli v stranski sobi restavracije, kjer je kot čisto oslepel dru-

žinski oče beračil okrog časnikarjev. Druga cvetka med slavnostnimi udeleženci, znan pod imenom »deputat na dopustu«, je živahno protestiral, ko je bila prebrana lista govornikov; rekel je, da gospodov, ki imajo govoriti, ni smatrati za legalne zastopnike njih stanu. Vkljub temu ni manjkalo govorov. Znameniti Tommy, ki pozna vso Chicago, je deklamiral pesem, v kateri je poveljeval tla kleti. Joe, slaven mož iz Pittsburga, je govoril o predmetu: »Kako sem dosegel, da sem pet let brez dela živel dobro življenje?« Drugi postopač, s pesniškim imenom »oranžin cvet«, je govoril o plemenitosti občestnih roparjev. Willy, ki ima fin eleganten nastop in ki je na romantičen način prišel ob vse premoženje, je govoril dolg govor o socialnih reformah. Poslušali so ga pazljivo in z respektom: kajti bil je edini, ki je imel srajco in ovratnik. Kadil je svečano havano in če so ploskali pri njegovih izvajanjih, priklanjali se je z dostojanstveno gracioznostjo človeka, ki je vaje parketa. Ko je bil banket končan, sta bila zadnja dva govornika, Benjamin imenovan »Gos« in »Pinj-ski sad«, aretirana, kar sta imela v žepu šest žlic in 12 nožev, ki so se ju kar mimogrede prišli.

— **Učenje časnikarstva.** Kakor se poroča iz Darmstadta, ustanove tam v kratkem na tehniki šolo za časnikarstvo. Urednik Meisner iz Frankfurta bo prvi predaval o žurnalistiki.

— **Ovca.** Učitelj je hotel učenec razjasniti razmerje pastirja do črede in vprašal: »Ako bi bili vi majhne ovčice, kaj bi bil jaz potem?« »Velika ovca!« odgovoril mu je fantek v prvi klopi.

— **Zajec ugriznil psa.** Po navadi pes ugrizne zajca, na Bavarskem se je pa zgodilo ravno nasprotno. Pes je spal za svojo kolibo. Kar pride zajec, voha po sicer svojem sovražniku, ker se pa ni mogel prepričati, če je pasja mrha živa ali ne, ugriznil ga je v zadnjico. Pes je skočil pokonci nad neprijatelja, ki jo je z zajčjo hitrostjo pobral. Bile so zraven priče, ki lahko z gotovostjo potrdijo ta dogodek.

— **Najlepša dekleta iz Ohio.** Kakor se poroča iz Newyorka, se je 17 najlepših Američank ukradlo na parnik »Kolumbia«, da potujejo v Evropo za 7 tednov.

— **Rieger o katoliški cerkvi.** Oče češkega naroda, njegov dolgoletni prvobornil in voditelj v bojih proti nemški nadvladi, obenem pa eden največjih politikov, kar jih je kdaj sedelo v našem parlamentu, je izustil dne 27. februarja 1849. leta v parlamentu te-le krasne besede, katere priporočamo vsem svojim bralcem v premišljevanje: »Dovolite mi, da vam pripovedujem priprosto povest. Slikar, eden izmed Boga navdahnjenih mojstrov umetnosti, je napravil sveto sliko, sliko matere božje: bil je izdelek čudežne krasote, ožarjen z najsijajnejšo milino, s čarom nebeškim. In prihajali so ljudje od vseh koncev sveta, njegovi velemožje nič manj kakor priprosti in ubogi, modrijadi njegovega časa in učenjaki ravnotako kakor priprosti kmetje — in oni vsi so našli tolažbo, gledajoč sliko, in so bili blaženi pri pogledu na njo. In nazvali so to sliko — sliko milosti božje. Toda pozneje so prišli drugi in ti že niso razumeli duha božjega mojstra, ki je veliz dela, in so iskali čar v barvah in na deski, na katero je bilo slikano, in so si obetali večjega učinka, ako bi bile barve bolj žive, in preslikali so podobo z ostrimi, kričečimi barvami. In pozneje so prišli še drugi, ki so mislili, da se s tem izkažejo hvaležne materi božji, da naredijo v njeno roko težko žezlo in ji priblijo na glavo bogato zlato krono ter ji ognjevo telo s hermelinom in bagrom. In tako se je zgodilo, da učenjaki in poznavalci umetnosti, že niso mogli več najti v sliki dopadajenja radi obteževalne preobremenosti poznejših pridatkov, in tako je ostal skoro le še priprosti siromak, ki se je ponašal z njo. A učenjaki in poznavalci niso hoteli več verjeti, da bi bilo to delo božjega mojstra. In ta slika, gospodje, ta slika matere božje je — naša cerkev. Bogata krona, ki so jo postavili na njeno glavo, je mitra, znak njenega bogastva, njene moči, njenih privilegijev; in to težko žezlo je znak njene prisiljujoče posvetne moči; in ta hermelin je oblačilo njenega posvetnega gospostva. Snamite ji, gospodje, te-le privezke poznejših časov: odvzemite jih, ji, te darove neizobraženosti in absolutizma, in slika se vam pojavi zopet, kakor je bila prvotno, prava slika milosti, ideal božje krasote, iz katerega žari sreča ter blagoslov vsem človeštvu!« Krasne besede! Veljajo pa v letu 1907. tako, kakor so veljale v letu 1849.

— **Kdaj naj se koplje?** V šina ljudi misli, da se je najpriprav-

nejše kopati zjutraj, precej ko vsta-neš, drugi pa trde, da je najboljše čas zvečer. Vprašanje, kdaj naj se koplje, naj si odgovori vsak človek zase po svojem telesnem stanju. Mrzla kopel zgodaj zjutraj je le za one zdrave, ki imajo dovolj reakcijske moči in zdravo živčevje. Ako se počutiš po kopanju jako okrepčane in poživljene, čež dve ali tri ure si pa truden in len, je to znamenje, da je mrzla kopel škodljiva in da je ne smeš več rabiti. Polnokrvnim in debelim ljudem počasnega in flegmatičnega temperamenta in močne živčne moči, so jutranje kopeli kaj priporočati. Kdor je suhoten, čigar roke in noge so pri najmanjši priložnosti mrzle, kdor jedi težko prebavljiva, je nervozen in se težko ubija, naj se koplje zjutraj. Kopel popoldne ali predno greš spat, ti bo dobro storila. Nekateri občutijo po mrzli kopeli takoj blagodejno reakcijo, toda pri učinkovanju izgube več, čez nego so pri kopanju dosegli. Ti naj bi se ne kopali prepogosto in naj jemlje vedno mlačno vodo. Najbolj jim je svetovati, da se kopljejo predno gredo v posteljo. Telo je treba z mehko brisačo drgniti, dokler ni koža dobro vroča. To povzroči zdravo cirkulacijo krvi v koži kakor tudi v vseh drugih organih in obdrži telo zdravo.

Književnost.

— **Govori hrvatskih delegata** izrečeni u zajedničkom saboru u Budimpešti prigodom razprave zakonske osnove o pragmatiki železničara. Tisak in naklada Dioničke tiskare u Zagrebu. To je prvi sešitek teh važnih govorov povodom velikega nasprotja, ki je nastalo med Mađžari in med Hrvatima zaradi službene pragmatike za železničarje, ki krši hrvatske pravice. Ta prvi zvezek obsega govore dr. Vrbanića, Babića-Gjalskega, dr. Grahovca, dr. Surmina in dr. Mažuranića. Cena 40 vin.

— **Remarques sur l'Ethnographie de la Macédoine** par I. Cvijic Professeur à l'Université de Belgrade. Deuxième édition augmentée d'une Carte de la Vieille Serbie. Paris. Georges Roustan, Libraire. Malo je stvari glede katerih bi si statistiki tako nasprotovali kakor glede narodnosti macedonskega prebivalstva. O tem vprašanju je nastala že cela literatura, a do resnice le ni priti. To je naravno, ker skuša vsaka narodnost s statistiko podpreti svoje politične aspiracije. Izkazni so toliko manj zanesljivi, ker je časih res težko določiti po dialektu, ki ga govorijo ljudje, so li Srbi ali Bolgari. V pričujoči brošuri je znameniti srbski učenjak kaj zanimivo pojasnil etnografske razmere v Macedoniji in ovrgel dokaze, ki so jih na škodo Srbov izdali Bolgari in Grki.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 22. julija. Poslanec Ivan Hribar je danes vložil v zbornici predlog, naj se osnuje slovensko vseučilišče v Ljubljani. Ta predlog so podpisale vse stranke razen Poljakov, krščanskih socialcev, nemških naprednjakov in radikalcev ter nemških socialnih demokratov. Predlog so podpisali tudi Italijani. Načelnik poljskega kluba dr. Globinski je objubil posl. Hribarju, da bodo Poljaki podpirali njegov predlog, takisto mu je tudi dr. Pernsterfer zagotovil, da bodo nemški socialni demokratje kot en mož glasovali za Hribarjev predlog. Pred prehodom na dnevni red je pravosodni minister dr. Klein odgovarjal na neko interpelacijo naznanil, da bo vlada v jeseni predložila načrt glade spremembe zakona o varstvu. Nato se je nadaljevala debate o proračunskem provizoriju Govorila sta Nemec dr. Elbert in Malorus dr. Trylovski. Seja traja še; prihodnja seja bo jutri.

Cetinje 22. julija. Knez Nikola je odlikoval avstrijskega admirala Montecucolija in njegovo spremstvo v visokimi redi. Admiral je odpotoval s Cetinja včeraj popoldne. Posebna častna stotinja ga je spremljala do meje.

Tokijo 22. julija. Iz Seula poročajo z dne 20. t. m.: Množica je obkolila hišo prvega ministra in jo hotela naskočiti. S težkim trudom se je japonski policiji posrečilo ljudstvo z orožjem raz-

gnati. Korejski ministri so se iz strahu pred razjarjenim ljudstvom zatekli v japonsko poslaništvo.

Tokijo 22. julija. Korejsko vojaštvo se je izkazalo kot popolnoma nezanesljivo in ker tudi japonske posadke deloma simpatizirajo s Korejci, je japonska vlada primorana, v Korejo poslati več zanesljivih polkov.

Tokijo 22. julija. Uradno se razglašča, da je bilo pri zadnjih nemirih v Seulu ubitih 10 Japoncev, ranjenih pa 30. Koliko Korejcev je bilo ubitih, ni povedano. Sumi se, da zraša število ubitih Korejcev več sto.

Tokijo 22. julija. Iz Seula javljajo z dne 21. t. m. Vlada je izdala manifest na narod, v katerem ga pozivlja, naj ne krši miru in reda. Na ulicah so postavljene puške na stroj in napravljene barikade. V deželo dohajajo vsak dan nove čete japonskega vojaštva.

London 22. julija. Japonci bodo vtaknili v preventivni zapor vse dvorne dostojanstvenike, ker so na sumu, da so povzročili zadnje nemire.

London 22. julija. Angleški listi pišejo, da se korejski cesar pravzaprav ni odpovedal prestolu, marveč da se je samo regentstvo izročilo cesarjevemu najstarejšemu sinu.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 18. julija: Ludovik Rovšek, dijak, 21 let. Kolodvorske ulice 32. Sepsis universalis. Konrad Friedberger, vojak, 22 let, je v Ljubljani utonil.

Dne 19. julija: Fran Grošelj, redarjev sin, 11 mes. Konjuške ulice 2. Črevesni katar. — Ivana Benedik, delavčeva hči, 4 mes. Streliške ulice 16. Furunculosis. — Jožeta Steiner, pristava vdova, 80 let. Poljanska cesta 15. Kap.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“

Uradni kurzi dun. borze 22. julija 1907.

Naložbeni papirji.	Denar	Blag
4 1/2% majska renta	97.15	97.35
4 1/2% srebrna renta	98.45	98.65
4% avstr. kronska renta . . .	97.95	97.45
4% zлата	115.25	115.60
4% ogrska kronska renta . . .	92.90	93.10
4% zлата	110.55	110.75
4% posojilo dež. Kranjske . .	98.90	99.90
4 1/2% posojilo mesta Spiljet . .	104.50	102. —
4 1/2% bos.-herc. železniško . .	99.85	100.85
4 1/2% posojilo 1902	98.75	99.75
4% češka dež. banka k. o. . . .	99.60	100.60
4 1/2% zast. pisma gal. dež. . . .	97. —	97.50
4 1/2% hipotečne banke	99.80	100. —
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	102.80	103.80
4 1/2% zast. pisma Innerst. . . .	98.75	99.75
4 1/2% zast. pisma ogr. cent. . . .	98. —	99. —
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. . . .	99.25	100.25
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	98.50	99.50
4 1/2% obl. češke ind. banke . . .	99.75	100.75
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	—
4% prior. dolenskih žel.	98.75	99.75
3% prior. juž. žel. kup. 1/2% . . .	298.85	300.85
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o. . .	100. —	101. —
Srečke	—	—
Srečke od l. 1860 1/2	149.50	151.50
od l. 1864	250.75	254.75
tzske	14.75	142.75
zem. kred. I. emisije	261. —	271. —
II.	27. —	28. —
ogr. hip. banke	23.25	24.25
srske a frs. 100-	99.50	102.50
turske	182.75	183.75
Basilika	20.35	22.35
Kreditne	420. —	430. —
Inomoške	80. —	90. —
Krakovske	88. —	94. —
Ljubljanske	16. —	62. —
Avstr. rdeč. križa	44.30	46.30
Ogr.	27. —	29. —
Rudolfove	65. —	75. —
Salcburške	84.50	90.50
Dunajske kom.	456. —	466. —
Delnice	—	—
Južne železnice	143.60	144.60
Državne železnice	656.75	656.75
Avstr.-ogr. bančne deln.	1796. —	1806. —
Avstr. kreditne banke	651.25	652.25
Ogrske	763. —	764. —
Zimnostenske	241. —	240. —
Premogokop v Mostu (Brux) . . .	738. —	738. —
Alpinske montan	691.60	692.60
Praške žel. ind. dr.	2610. —	623. —
Rima-Murányi	540.50	541.50
Trboveljske prem. družbe	254. —	259. —
Avstr. orožne tovr. družbe	510. —	515. —
Češke sladkorne družbe	146. —	148. —
Valute	—	—
C. kr. cekin	11.85	11.40
20 franki	19.12	19.16
20 marke	23.52	23.58
Sovereigns	24.02	24.10
Marke	117.60	117.80
Laški bankovci	95.65	95.90
Rubliji	2.63	2.64
Dolarji	4.84	5. —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 22. julija 1907.

Torinjske

Pšenica za oktober	50 kg K	11.37
Rž	50 . . .	8.90
Koruzna	50 . . .	6.27
1908	50 . . .	6.37
Oves	60 . . .	8.08

5 ceneje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 66-3 Srednji uradni tlak 760.0 mm

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	9. av.	734.9	16.7	sr. jvzh.	oblačno
21.	7. aj.	735.4	16.1	sr. jvzh.	jasno
22.	8. pop.	733.4	23.4	sr. jug.	jasno
23.	9. sv.	732.1	18.0	sl. jug.	del. oblach.
24.	7. zj.	733.5	15.2	brezvetrno	dež
25.	8. pop.	733.3	2.9	sr. jug.	del. jasno

Srednja predvečerašnja in večerašnja temperatura: 19.6, in 19.2; norm.: 19.9 in 19.9
Padavina v 24 urah 5.5 mm in 7.2 mm

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je preljuba mati, oziroma tača in stara mati, gospa

Jera Lovše

danes ob 6. uri zjutraj, po daljši mučni bolezni, prežalostno s tolažili sv. vere, v starosti 64 let, mirno preminila.

Pogreb drage rajnice se vrši v torek, 23. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Vožarski pot št. 5, k Sv. Križu.

Bodi ji blag spomin. 2421

V Ljubljani, 22. julija 1907.

Fran, Josip, Ivan, sinovi. — Helena in Marija, hčeri. — Terezija Lovše, snaha. — Vsi vnuki in vnukinje.

Na hrano in stanovanje

se sprejme gospod. 2385-2

Poizve se na Karlovski cesti št. 8, I. nadstropje, vrata II.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO LETNIK XXVII (1907).

Izšaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto po K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele in K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 30 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Licitacija vina.

Podpisana uprava bo tudi letos 25. julija ob enajstih dopoldne na prostovoljni dražbi prodala okoli

500 hektolitrov vina lastnega pridelka.

Prodajali se bodo letošnji in starejši letniki in sicer namizna ter najboljša namizna vina po različnih cenah.

Dražbeni pogoji se dobe pri upravi. 2390-3

Vlaki vozijo: iz Ljubljane ob 7 uri 15 minut zjutraj, iz Celja ob 7 uri 27 minut zjutraj, — prihod v Brežice ob 10 uri 36 minut dopoldne.

Dr. Ignacija grofa Attemsgraščinska uprava

v Brežicah ob Savi (Spodnje Štajersko).

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Basel, Paris, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine

samo 4626-32

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti gostilni pri „Rigocu“.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazvostnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z manjšajocimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — Rez. fondi: 38,242.074.78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.993.72 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah števil. 12.

Gospodična

s trgovskim kurzom, večša stenografije in pisanja na stroju, išče primerne službe. 2419-1

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod šifro „S. R. 14“ na upravništvu „Slov. Naroda“.

14 let star, krepak, razumen

deček

se želi učiti strojnega ključarstva. — Kdo ga sprejme v uk?

Ponudbe s pogoji je poslati c. kr. okrajnemu sodišču v Ljubljani k števil. P VIII 352/3. 2401-2

C. kr. okr. sodišče v Ljubljani, odd. VIII, dne 18. julija 1907.

Več lepih in zračnih

stanovanj

z lepim razgledom se odda za novembrski termin v novo zgrajeni hiši nasproti Elizabetne otroške bolnice (pri novi gimnaziji) ulice Stare pravde, obstečih iz 1 in 3 sob k vsakemu stanovanju pripada še predsoba, shramba za jedila i. t. d.

Natančneje se poizve v Židovskih ulicah št. 5, I. nadstropje. 2386-2

Tri krožnike za 16 vinarjev

dobite, če rabite

Knorra jušne klobasice } a 16 v.
Knorra grab. klobasice }
Knorra postne juhe }

Išče se dobro vpeljana

gostilna

na račun ali v najem. 2420-1

Pismene ponudbe pod šifro „S. R. 14“ na upravništvu „Slov. Naroda“.

100“ na upravništvu „Slov. Naroda“.

100 lesenih obojev

od vozniških koles, pripravnih za obijanje pobištva ob prevažanju ceno proda firma JAX na Dunajski cesti št. 17 v Ljubljani. 2397-2

Učenca

sprejme takoj v trgovino z meš. blagom

Lambert Mally

Medija-Izlake pri Zagorju ob Savi. 2384-3

Kavarna „Leon“

V Ljubljani

na Starem trgu št. 30

vsak torek, sredo, četrtek

soboto in nedeljo

Vso noč odprta.

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fani Pogačnik.

Št. 110 pr.

Razpis službe primarija.

Na medicinskem oddelku deželne bolnice v Ljubljani je izpraznjena

služba primarija

s katero je združena letna plača 2400 K ter pravica do 6 v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K. Poleg tega uživa primarij aktivitetno doklado 500 K in 10 % draginjsko doklado od temeljne plače.

Prosilci za to službo morajo biti doktorji vsega zdravilstva ter imajo dokazati posebno usposobljenost za samostojno vodstvo medicinskega oddelka.

S krstnim listom, z diplomom o doktoratu, z izpričevali o dosedanjih zdravniški delavnosti in specialni strokovni usposobljenosti ter z dokazili o znanju slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisanju podprte prošnje je predložiti do 26. avgusta 1907 podpisnemu deželnemu odborn.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,

dne 12. julija 1907.

2354-3

Čes. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

4-58 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra).

7-05 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec, Rudolfovo.

7-07 zjutraj. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-05 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)

11-40 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.

1-05 popoldne. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.

7-10 zvečer. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.

7-30 zvečer. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.

10-40 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Trbiž.

Dohod v Ljubljano juž. žel.

8-37 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.

8-45 zvečer. Osební vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.

11-50 ponoči. Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.

6-58 zjutraj. Osební vlak iz Trbiža, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.

8-34 zjutraj. Osební vlak iz Kočevja, Rudolfovega.

11-15 predpoldne. Osební vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice.

2-32 popoldne. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.

4-36 popoldne. Osební vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.

6-50 popoldne. Osební vlak iz Jesenice, Prage, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Odhod iz Ljubljane dr. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano dr. kolodvor:

6-46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.